

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 124/09-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júla 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka v konaní o sťažnosti J. M. a I. M., obaja bytom V., R. r., zastúpených advokátom JUDr. M. V., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. M. a I. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Dunajská Streda p r i k a z u j e v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02 konať bez zbytočných prietahov.

3. J. M. a I. M. priznáva finančné zadost'učinenie každému po 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dunajská Streda je povinný uhradiť J. M. a I. M. trovy právneho zastúpenia v sume 398,68 € (slovom tristodevät'desiatosem eur a šesťdesiatosem centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. M. V., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2009 doručená sťažnosť J. M. a I. M., obaja bytom V., R. r. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. V., B., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02.

V sťažnosti sťažovatelia uviedli: *„Sťažovatelia podali dňa 30. 08. 2002... návrh na vykonanie exekúcie vypratáním nehnuteľnosti proti odporcovi v 1. rade J. K... a odporkyni v 2. rade M. K..., ktorý bol exekútorovi doručený dňa 02. 09. 2002, čím bolo začaté konanie vo veci pod sp. zn. Ex 204/2002...*

Okresný súd Dunajská Streda... dňa 17. 09. 2002 vydal súdnemu exekútorovi... poverenie... na vykonanie exekúcie vo veci spis. zn. 6 Er 2774/02.

Dňa 04. 12. 2002 súdny exekútor predložil súdu na rozhodnutie námietky povinného v 1. rade a povinného v 2. rade. Okresný súd Dunajská Streda zamietol uznesením zo dňa

08. 01. 2003 námiety povinného v 1. rade, avšak o námietskach povinného v 2. rade nerozhodol a uložil spis do živej spisovne. Na základe podania - upozornenia sťažovateľov zo dňa 09. 06. 2003 na chybu súdu bol spis opätovne predložený zákonnej sudkyňi, ktorá o námietskach povinného v 2. rade rozhodla dňa 10. 06. 2003.

Dňa 30. 06. 2003 poverený súdny exekútor postúpil na súd návrh povinných na odklad exekúcie, o ktorom bolo rozhodnuté dňa 08. 06. 2006 uznesením, ktorým bol odklad exekúcie povolený až do právoplatného ukončenia veci 4 C 204/96 vedenej na Okresnom súde v Dunajskej Strede... Predmetným uznesením teda súd rozhodol o návrhu povinných na odklad exekúcie po 3 rokoch od podania návrhu, pričom počas tohto obdobia nevykonal žiadny úkon v merite veci.

Dňa 20. 05. 2006, t. j. ešte pred vydaním uznesenia o povolení odkladu exekúcie, podali sťažovatelia na Okresný súd Dunajská Streda sťažnosť pre prieťahy v konaní, ktorá bola dňa 23. 05. 2006 doručená predsedníčke súdu. Dňa 19. 06. 2006 bola predmetná sťažnosť vybavená... predsedníčkou súdu ako opodstatnená, pričom v priebehu vybavovania sťažnosti pre prieťahy v konaní sťažovateľov zákonná sudkyňa vo veci rozhodla uznesením dňa 08. 06. 2006 tak, ako je opísané vyššie...

Dňa 22. 06. 2006 podali sťažovatelia odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda vo veci 6 Er 2774/02-66 zo dňa 08. 06. 2006... Krajský súd v Trnave dňa 26. 02. 2008... napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení zrušovacieho uznesenia odvolací súd okrem iného uviedol, že prvostupňový súd svojim postupom odňal oprávneným ako účastníkom konania možnosť konať pred súdom a zároveň uložil okresnému súdu povinnosť nariadiť vo vecí pojednávanie...

Okresný súd Dunajská Streda urobil posledný úkon vo veci dňa 19. 03. 2008, keď doručil sťažovateľom návrh na odklad exekúcie povinných v 1. a 2. rade sťažovateľke v 2. rade a vyzval ju na písomné vyjadrenie v lehote do 20 dní...

Do dnešného dňa však nielenže nebolo v predmetnej veci právoplatne rozhodnuté, ale porušovateľ ani nevytýčil za celý ďalší rok (od 19. 03. 2008 do 19. 03. 2009) pojednávanie ani neurobil akýkoľvek úkon v merite veci.

Táto pretrvávajúca nečinnosť súdu je zarážajúcejšia o to viac, že hlavný dôvod, pre ktorý porušovateľ povolil odklad exekúcie uznesením zo dňa 08. 06. 2006

už v súčasnosti odpadol. Konanie vedené na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod spis. zn. 4 C 204/1996 bolo totiž právoplatne skončené dňa 10. 11. 2008 rozhodnutím Krajského súdu v Trnave...

Sťažovatelia sú toho názoru, že konanie vo veci exekúcie vypratáním nehnuteľnosti, sp. zn. 6 Er 2774/02, ktoré vzhľadom na svoju povahu nemožno považovať za zložité trvá neprimerane dlho a je možné ho označiť za neefektívne, nehospodárne a poznačené zbytočnými priet'ahmi ako celok...

Sťažovatelia sa domnievajú, že doba 6 a pol roka, ktorá uplynula od podania návrhu na vykonanie exekúcie až doposiaľ, je neprimerane dlhá aj vzhľadom na charakter a nie príliš veľkú náročnosť exekučného konania...“

Sťažovatelia vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhli, aby ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov, priznal im finančné zadosťučinenie každému v sume 4 000 € a úhradu trov konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 124/09-12 z 23. apríla 2009 ju prijal na ďalšie konanie.

Ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľov a predsedníčka okresného súdu oznámili ústavnému súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti č. Spr. 420/09 z 28. mája 2009, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 4. júna 2009, poukázala na chronologický opis jednotlivých úkonov súdu uvedený vo vybavení sťažnosti sťažovateľov na prietľahy v konaní listom č. 1 Spr V 14/06 z 19. júna 2006, v ktorom sa uvádza:

„Žiadosť súdneho exekútora JUDr. J. P. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na súd bola doručená 11. 09. 2002 a pod sp. zn. 6Er 2774/2002 náhodným výberom pomocou technických prostriedkov, vec bola pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. E. L. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo udelené 17. 09. 2002 a súdnemu exekútorovi bolo doručené 24. 10. 2002. Dňa 14. 12. 2002 súdny exekútor predložil námietky povinných proti exekúcii. Súd o námietkach povinného v 1. rade rozhodol 08. 01. 2003, ktoré dňom 4. 01. 2003 nadobudlo právoplatnosť a podľa úpravy zákonnej sudkyne zo dňa 27. 02. 2003 spis bol uložený do živej spisovne. Na základe Vášho podania zo dňa 09. 06. 2003 spis bol predložený zákonnej sudkyňi, ktorá 10. 06. 2003 rozhodla aj o námietkach povinného v 2. rade. V tomto prípade sudkyňa si nevšimla, že aj povinný v 2. rade osobitne podal námietky proti exekúcii. Bolo úlohou povereného súdneho exekútora, keď obdržal uznesenie súdu iba v prípade povinného v 1. rade, na tento omyl upozorniť súd. Po Vašom oznámení sudkyňa ihneď rozhodla aj o námietkach povinného v 2. rade.

Dňa 30. 06. 2003 poverený súdny exekútor postúpil na súd návrh povinných na odklad exekúcie. Zákonná sudkyňa dňa 25. 08. 2003 dala úpravu na vydanie výzvy pre povinných v 1. a 2. rade. Ďalšie úpravy na vydanie výzvy na povinných boli dňa 14. 06. 2004, 29. 11. 2004 a dňa 02. 02. 2005 sudkyňa sa obrátila na ošetrojúcu lekárku povinných. Dňa 20. 04. 2005 opätovne boli vyzvaní povinní už pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty na oznámenie dokedy žiadajú odklad exekúcie. Odpoveď od povinných na súd bola doručená 12. 05. 2005. Sudkyňa následne dopytmi zo dňa 15. 06. 2005. 12. 08. 2005, 12. 12. 2005 zisťovala stav konania vedeného pod sp. zn. 4C 204/96. Dňa 08. 06. 2006 uznesením rozhodla o povolení odkladu exekúcie až do právoplatného ukončenia veci 4C 204/96. Predpokladám, že do dnešného dňa uznesenie Vám už bolo doručené.

Na základe uvedeného rozboru veci som zistila, že zákonná sudkyňa do podania návrhu povinných na odklad exekúcie vo veci konala plynule. Nie je však možné konštatovať ako to uvádzate vo svojej sťažnosti, že od 08. 01. 2003 vo veci nič nevykonala. Po tomto termíne rozhodla aj o námietkach povinného v 2. rade akom som uviedla hore a robila

úkony ohľadne návrhu povinných na odklad exekúcie. Príslušné zákonné ustanovenie o odklade exekúcie ukladá súdu zisťovať určité skutočnosti, ktoré sú v záujme ochrany povinných, ktorým Ústava takisto zaručuje ochranu. Ako som hore popísala, sudkyňa zisťovala zdravotný stav povinných a v určitom období po oznámení povinných sledovala aj stav konania, ktoré konanie rieši vlastníctvo k bytu, z ktorého majú byť vystávaní.

Vychádzajúc z obsahu spisu som toho názoru, že v danom prípade sudkyňa úkony vykonávala aj po období, ktoré uvádzate v sťažnosti, ale o odklade exekúcie už mohla rozhodnúť po doručení podrobného doplnenia návrhu povinných na odklad exekúcie, teda po 12. 05. 2005, preto Vašu sťažnosť čo do obdobia od 12. 05. 2005 do 08. 06. 2006 považujem za opodstatnenú, nakoľko súd v tomto období nekonal bez zbytočných prieťahov.“

Následné úkony okresného súdu boli uvedené vo vyjadrení jeho predsedníčky k sťažnosti takto:

„- dňa 8. 6. 2006 súd povolil odklad exekúcie do právoplatného ukončenia občianskoprávnej veci 4C 204/1996. Proti uzneseniu prostredníctvom právneho zástupcu sťažovateľa J. M. a I. M. podali odvolanie.

- Dňa 30. 6. 2006 spisový materiál bol predložený na krajský súd, ktorý dňa 23. 5. 2007 vec vrátil bez rozhodnutia a uložil súdu odstrániť nedostatky.

- Dňa 5. 6. 2007 sudkyňa dala pokyn na vydanie výzvy právnemu zástupcovi sťažovateľov, odpovede na súd boli doručené 2. 7. 2007 a 5. 9. 2007.

- Dňa 11. 10. 2007 bola daná úprava na zistenie stavu konania 4C 204/1996 a predloženie spisu na krajský súd, ktorý dňa 26. 2. 2008 uznesenie súdu o povolení odkladu zrušil. Spisový materiál na tunajší súd bol vrátený 13. 3. 2008.

- Dňa 19. 3. 2008 bola daná úprava na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania a na vydanie výzvy pre sťažovateľov. Výzvy boli vyexpedované 31. 3. 2008. Spisový materiál potom bol predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalší postup, ale následne bol vyžiadaný k spisu 7C 215/2006, z ktorého spisu bol vylúčený na základe úpravy konajúcej sudkyne 11. 8. 2008.

- Dňa 22. 8. 2008 spis bol na základe úpravy vyššieho súdneho úradníka vrátený sudkyňi s poukazom na uznesenie krajského súdu

- Dňa 27. 8. 2008 sudkyňa dala pokyn na zistenie stavu 4C 204/1996, ktorý spisový materiál v tom čase podľa poznámky v spise sa nachádzal v dôsledku odvolania na Krajskom súde v Trnave. Ďalšia úprava na zistenie stavu uvedeného konania bola daná 12. 1. 2009. Z odpovede zo dňa 13. 1. 2009 vyplýva, že vo veci 4C 204/1996 bolo podané dovolanie, ktoré podala Okresná prokuratúra Dunajská Streda, preto spisový materiál dňa 13. 1. 2009 bol predložený na Najvyšší súd SR, kde sa aj toho času nachádza.

- Dňa 20. 1. 2009 konajúca sudkyňa dala úpravu na vydanie výzvy povinným, ktorí výzvu prevzali 31. 3. 2009, v určenej lehote odpoveď súdu nezaslali, preto boli urgovaní úpravou zo dňa 12. 3. 2009. Odpoveď od povinných bola doručená 6. 4. 2009.

- Dňa 4. 5. 2009 sudkyňa dala pokyn na doručenie oznámenia povinným oprávneným, zo súdu výzva bola vyexpedovaná 14. 5. 2009, do dnešného dňa odpoveď doručená nebola.

Z uvedeného rozboru veci vyplýva, že súd o povolení odkladu exekúcie doteraz nerozhodol, napriek tomu, že vo veci úkony vykonával.

Iba poznamenávam, že nehnuteľnosť, ktorá má byť predmetom vypratania, sťažovatelia nadobudli na základe zmluvy, ktorej platnosť bola napadnutá v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C 204/1996. Toto konanie je síce toho času právoplatne skončené, ale je napadnuté dovolaním zo strany Okresnej prokuratúry Dunajská Streda. Mám za to, že doterajší postup konajúcej sudkyne v tejto exekučnej veci bol ovplyvnený aj priebehom konania vedeného pod sp. zn. 4C 204/1996. Tento základný spor má za následok, že na tunajšom súde prebiehajú ďalšie konania na návrh sťažovateľov buď o zaplatenie nájomného alebo o vypratanie nehnuteľnosti a prevažná väčšina týchto konaní je prerušená. Výsledok uvedeného konania by mohol ovplyvniť aj výsledok tohto exekučného konania.“

Sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 15. júna 2009 zaujali stanovisko k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu, v ktorom poukázali na právoplatné skončenie súdneho konania, vedenie ktorého bolo dôvodom, prečo okresný súd povolil odklad exekúcie (rozhodnutie okresného súdu o povolení odkladu exekúcie bolo v odvolacom konaní rozhodnutím krajského súdu zrušené), a zároveň poukázali na to,

že vedenie tohto súdneho konania nemôže ospravedlňovať nečinnosť okresného súdu v predmetnom exekučnom konaní.

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 6 Er 2774/02 zistil rovnaký priebeh konania, aký bol chronologicky opísaný vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu v spojení s jej prílohou, ako aj v sťažnosti sťažovateľov.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade

s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o návrhu povinných v exekučnom konaní na povolenie odkladu exekúcie. Sťažovatelia majú postavenie oprávnených v tomto exekučnom konaní. Napadnuté konanie nemožno považovať po vecnej stránke ani po právnej stránke za zložité, pretože rozhodovanie v obdobných veciach patrí k bežnej rozhodovacej činnosti súdov s ustálenou judikatúrou.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovatelia prispeli k zbytočným priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočností, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedených práv, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek skutočnosti, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Z dosiaľ vykonaných úkonov okresného súdu vyplýva, že jeho činnosť bola v exekučnom konaní (v ktorom boli sťažovatelia v postavení oprávnených) pri rozhodovaní o návrhu povinných na odklad exekúcie v podstate neefektívna.

Návrh na povolenie odkladu exekúcie bol okresnému súdu predložený súdnym exekútorom 30. júna 2003, pričom okresný súd prvýkrát rozhodol o tomto návrhu až po troch rokoch svojím uznesením z 8. júna 2006, ktorým povolil odklad exekúcie do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 204/1996. Po zrušení uznesenia okresného súdu o povolení odkladu exekúcie na základe odvolania sťažovateľov uznesením Krajského súdu v Trnave z 26. februára 2008 do dnešného dňa okresný súd o návrhu na odklad exekúcie nerozhodol. Spis sa nachádzal na Krajskom súde v Trnave v období od 6. júla 2006 do 23. mája 2007 a od 29. októbra 2007 do 13. marca 2008, t. j. spolu viac ako jeden rok z celkovej doterajšej doby konania o návrhu na odklad exekúcie v trvaní skoro šiestich rokov.

Preto možno konštatovať, že neefektívna činnosť okresného súdu charakterizuje posudzované konanie ako celok, a preto ústavný súd nepovažuje za potrebné hodnotiť sporadické úkony súdu.

Ústavný súd zdôrazňuje, že samotná súvislosť konania o návrhu na povolenie odkladu exekúcie s výsledkom iného súdneho konania (na ktorú poukazoval okresný súd vo svojom vyjadrení ku sťažnosti) nemôže odôvodňovať neprimeranú dĺžku posudzovaného súdneho konania bez právoplatného rozhodnutia okresného súdu o tomto návrhu ani po šiestich rokoch od jeho predloženia súdnym exekútorom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 2774/02 konal bez zbytočných priet'ahov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný vyplatiť ho s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Keďže ústavný súd rozhodol, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia. S'ťažovatelia žiadali, aby každému z nich samostatne bolo priznané primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €, poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé

finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 6 Er 2774/02 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, najmä význam sporu pre sťažovateľov, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku ich právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. M. V. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 950 Sk).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 92,72 € (základná sadzba tarifnej odmeny bola znížená o 20 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. zo sumy 115,90 € za jeden úkon právnej služby na sumu 92,72 €), t. j. spolu 185,44 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje pre jedného sťažovateľa sumu 199,34 €. V prípade dvoch sťažovateľov tvorí náhrada trov právnej služby advokátom celkovú sumu 2 x 199,34 €, t. j. spolu 398,68 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Podanie právneho zástupcu sťažovateľov doručené ústavnému súdu 15. júna 2009 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podanie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2009